

Stanowisko Rady Przejrzystości

nr 193/2013 z dnia 16 września 2013 r.

w sprawie zasadności wydawania zgody na refundację środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego EAA (dieta eliminacyjna) we wskazaniu: hiperamonemia pierwotna

Rada Przejrzystości uznaje za zasadne wydawanie zgody na refundację sprowadzanego z zagranicy w ramach importu docelowego środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego EAA (dieta eliminacyjna) we wskazaniu: hiperamonemia pierwotna.

Uzasadnienie

Aktualne rekomendacje kliniczne, poświęcone postępowaniu we wrodzonych zaburzeniach cyklu mocznikowego/hiperamonemii pierwotnej, zalecają suplementację aminokwasami egzogennymi, w sytuacji obniżonej tolerancji białka, nie pozwalającej na osiągnięcie normalnego rozwoju i stabilizacji metabolicznej. Ponieważ hiperamonemia pierwotna należy do grupy chorób rzadkich, ograniczone dane, pochodzące z obserwacji klinicznych i przesłanki patofizjologiczne, należy uznać za wystarczające dla uznania za zasadne refundacji EAA u wybranych chorych.

Przedmiot wniosku

Zlecenie dotyczy zbadania zasadności wydawania zgody na refundację środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego EAA (dieta eliminacyjna), saszetki á 12,5 g we wskazaniu: hiperamonemia pierwotna.

Zlecenie z art. 31 e ust. 1 ustawy o z dnia 24 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz.1027 z późn. zm.) w związku z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2012 roku o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. Nr 122, poz.696 z późn. zm.).

Minister Zdrowia wyraził zgodę na wykonanie oceny skróconej.

Problem zdrowotny

Hiperamonemia jest definiowana jako stężenie amoniaku w osoczu $>50 \mu\text{mol/l}$ ($>100 \mu\text{mol/l}$ u noworodków). W połączeniu z objawami klinicznymi jest traktowany jako stan nagły.

Hiperamonemia pierwotna odnosi się do wrodzonych deficytów enzymów uczestniczących w cyklu kwasu mocznikowego (ang. urea cycle disorders, UCD), skutkujących gromadzeniem się amoniaku w ciele pacjenta i obejmuje niedobór: liazy argininobursztynianowej (ASL), syntazy argininobursztynianowej (ASS), syntazy 1 karbamoilofosforanowej (CPS1), karbamoilotransferazy ornitynowej (OTC), arginazy 1 (ARG1).

Częstość występowania hiperamonemii pierwotnej szacuje się na 1:8 000 – 1:44 000 żywych urodzeń.

Hiperamonemia objawia się hipotonią, napadami padaczkowymi, wymiotami i zmianami neurologicznymi (włączając w to stupor). Może, poprzez inhibicję sekrecji insuliny, mieć również efekt diabetogeniczny. Hiperamonemia może powodować nieodwracalne zmiany dla rozwijającego się mózgu obejmujące: zaburzenia postawy, zaburzenia funkcji poznawczych, napady padaczkowe i porażenie mózgowe. Całkowity czas trwania

śpiączki hiperamonemicznej oraz maksymalne stężenie amoniaku (lecz nie szybkość jego usuwania) jest ujemnie skorelowany z prognozą neurologiczną pacjenta. Dotyczy to stężenia amoniaku przekraczającego 300 mmol/l. Pozostawienie pacjenta bez odpowiedniego leczenia może skutkować zgonem.

Opis wnioskowanej technologii medycznej

Produkt należy do grupy środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i nie podlega obowiązkowi rejestracji.

Zgodnie z ulotką producenta, wskazaniami do stosowania produktu są zaburzenia metabolizmu białek, które wymagają suplementacji aminokwasami egzogennymi, jak UCD lub zanik girlandowaty. Produkt jest odpowiedni dla pacjentów od 3 roku życia.

Alternatywne technologie medyczne

Do potencjalnych komparatorów należą diety eliminacyjne wykorzystywane w terapii UCD: ucd1 i ucd2 (Milupa) oraz Cyclinex-1 (Abbot Laboratories).

Skuteczność kliniczna i praktyczna

W ramach przeglądu systematycznego baz danych nie odnaleziono publikacji raportujących wyniki z badań pierwotnych dotyczących stosowania preparatu EAA w terapii hiperamonemii pierwotnej.

Odnaleziono jedno badanie (Acosta 2005) dotyczące oceny efektów terapii żywnością medyczną u pacjentów z defektami enzymów cyklu kwasu mocznikowego. W badaniu wykorzystano produkt Cyclinex-1 (Abbot Laboratories, Columbus, USA), należący do grupy diet eliminacyjnych stosowanych w terapii UCD o składzie proporcjonalnym do analizowanego w ramach tego opracowania produktu EAA Supplement.

Udział w badaniu brało 17 pacjentów w wieku do 4 lat. Wyniki badania sugerują, iż stosowanie preparatu w połączeniu z dostarczaniem odpowiedniej ilości białek i energii, poprawia wzrost i status białkowy. W opinii autorów badania preparaty medyczne oparte o aminokwasy egzogenne mają potencjał do poprawy całkowitej tolerancji białek, bez podnoszenia stężenia amoniaku w osoczu. Pacjenci z UCD powinni być poddani indywidualnej terapii, w oparciu o różnice w genotypie i ciężkości poszczególnych deficytów enzymatycznych, pozwalającej utrzymać anabolizm bez podnoszenia stężenia amoniaku w osoczu krwi.

Bezpieczeństwo stosowania

Nie odnaleziono danych odnośnie bezpieczeństwa stosowania produktu EAA Supplement.

Propozycje instrumentów dzielenia ryzyka

Nie dotyczy.

Stosunek kosztów do uzyskiwanych efektów zdrowotnych

Nie dotyczy.

Wpływ na budżet płatnika publicznego

Nie dotyczy.

Rozwiązania proponowane w analizie racjonalizacyjnej

Nie dotyczy.

Rekomendacje innych instytucji dotyczące ocenianej technologii medycznej

Wytyczne z 2012 roku odnoszące się do diagnostyki i postępowania w UCD wskazują, iż suplementacja aminokwasami egzogennymi jest wymagana w sytuacji obniżonej tolerancji białka, która nie pozwala na osiągnięcie normalnego rozwoju i stabilizacji metabolicznej. Racjonalnym postępowaniem jest dostarczanie 20-30% całkowitego spożycia białek w postaci suplementów EAA.

Produkt EAA jest finansowany w Kanadzie (Ontario) w ramach programu Inherited Metabolic Diseases Program (Ontario Public Drug Programs, Ministry of Health and Long-Term Care).

Dodatkowe uwagi Rady

Brak uwag.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, Rada Przejrzystości przyjęła stanowisko jak na wstępie.

.....
Wiceprzewodniczący Rady Przejrzystości
prof. Michał Myśliwiec

Tryb wydania stanowiska

Stanowisko wydano na podstawie art. 31 e ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz.1027 z późn .zm.) w związku z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2012 roku o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. Nr 122, poz. 696 z późn. zm.), z uwzględnieniem raportu ws. zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego AOTM-RK-431-12/2013, EAA (dieta eliminacyjna), we wskazaniu: hiperamonemia pierwotna, wrzesień 2013.

Inne wykorzystane źródła danych, oprócz wskazanych w ww. raporcie:

1. Inherited Metabolic Diseases (IMD) Program; List of Disorders, Covered Drugs, Supplements and Specialty Foods; Effective July 25, 2013 (v2) - Ontario Public Drug Programs, Ministry of Health and Long-Term Care.
2. Stanowisko eksperckie przedstawione na posiedzeniu w dniu 16 września 2013r.